СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LVIII. Ч. 178. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ИОРК, ЧЕТВЕР, 3-го СЕРПНЯ 1950. No. 178. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 3, 1950. VOL. LVIII.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0807 / 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ПРИСУД НА КОМУНІСТІВ ЗАТВЕРДЖЕНИЙ

АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД ОДНОГОЛОСНО ПРИЗНАЄ 11 КОМУНІСТИЧНИХ ПРОВІДНИКІВ ВИНУВАТИМИ ЗМОВИ ПРОТИ УРЯДУ.

Ню Йорк, 1 серпня. — Апеляційний Суд Злучених Держав одноголосно підтримав присуд суду першої інстанції з 14 жовтня 1949 р., яким 11 провідних комуністів Злучених Держав були признані винуватими в підготуванні змови для насильного скинення уряду Злучених Держав. Члени американського комуністичного Політбюра, мають відсидіти кару тюрми від три до пяти років і заплатити грошеву кару по $10,000. Вони мають право внести дальший відклик до Верховного Суду Злучених Держав упродовж 30 днів.

Головну судейську опінію при затвердженні присуду написав суддя Лернед Генд у 20,000 словах на 66 сторінках машинового письма. В ній суддя стверджує, що навчання насильних метод для скинення уряду є однозвучне з наміром виконання таких погроз і тому закиди підсудних, наче б само навчання не було злочинним, не є оправдані. Суддя ствердив, що агітація й навчання, як насильно скинути уряд, становлять справжню небезпеку і тому на підставі Акту Смита з 1940 є злочином. Самий Акт Смита, проти якого підсудні теж застерігалися, вважає Апеляційний Суд конституційним, а поведінку судді Гаролда Медіни підчас девятьмісячного процесу вважає за поправну під кожним оглядом. У висловлюванні правничої опінії суддя Генд навів кілька прикладів, як комуністична агітація дійсно кінчилася насильним скидуванням правного уряду, отже така небезпека існує і в Америці. Другий суддя, Гері Б. Чейз написав свою опінію окремо і в ній сказав, що Акт Смита не ставить поза законом Комуністичної партії, тільки забороняє діяння для виконання насилля. Він теж вказує на приклад Норвегії, де агітація насилля довела до наставлення уряду за намовою чужинної держави. Таку саму тайну агітацію ведуть комуністи в нашій країні за співучастю сил з закордону які „може стоять під наказом" Совєтського Союзу. Такі комуністичні пяті колони існують в Злучених Державах, Канаді й інших країнах, а яке значення вони мають, показується тепер на прикладі Кореї. Всі три судді згодилися з поглядом, що нема конституційного права до бунту.

Із 11 засуджених комуністів 10 остається на волі за складенням кавції, а тільки секретар партії, Евген Денніс відсиджує кару в тюрмі за іншу справу.

ПРЕЗИДЕНТ ПІДПИСАВ ЗАКОН ДЛЯ САМОВРЯДУВАННЯ ОСТРОВА ГВАМ.

Вашингтон. — През Труман підписав закон, на підставі якого остров Гвам дістане право самоврядування. Він теж переніс відповідальність за адміністрацію цього острова з департаменту фльоти до департаменту внутрішніх справ. Остров Гвам дістали Злучені Держави після еспансько-американської війни в 1898 р. Є це стратегічна станиця для Америки в теперішнім часі.

ПОЛІЦІЙНИЙ ОФІЦЕР ПІДСЛУХУВАВ РОЗМОВИ СЕНАТОРА.

Вашингтон. — Загальне здивування викликала вістка, що лютенант поліції, Джозеф Шимон, підслухував телефонічні розмови сенатора з Норт Каролайни, Джозії Бейлі. Офіцер робив це в пивниці сенаторового мешкання не на доручення поліції, а приватно, в позаслужбових годинах, щоб зробити прислугу підприємству Пан Амерікен Ервейс. Сенатор розсліджував тоді справи летунських підприємств, щоб приготовити відповідне законодавство. Він уже помер.

НОВА ПОРАЗКА СОВЄТІВ В РАДІ БЕЗПЕКИ

МАЛІК ПРОГРАВ СЛОВНИЙ ДВОБІЙ З ОСТИНОМ В СПРАВІ КИТАЮ У ВІДНОШЕННІ 8:3

Лейк Соксес, 2. серпня. — Совєтський Союз, в своєму новому намаганні позбутися з Об'єднаних Націй представника Національного Китаю і ввести туди комуністичного, тим разом при допомозі пропагандивної агітки свого представника Маліка, відніс вчора нову поразку на найбільш драматичному в історії Об'єднаних Націй засіданні Ради Безпеки, як тільки двох інших представників, індійський і югославський, піддержали совєтську пропозицію, а всі інші вісім членів Ради її відкинули, признаючи правду твердженням американського представника Ворена Р. Остина. Совєтський представник вернувся до Ради Безпеки після піврічного бойкоту теж на тлі китайського представництва і перебрав передбачене для нього правильником предсідництво Ради на цей місяць. Тільки відкривши засідання та повідомивши про систему перекладів виголошуваних думок і промов, Малік зразу заявив, що „приявний на засіданні Ради представник групи Куомінтанґу не репрезентує Китаю і тому не може брати участи в засіданні Ради Безпеки". Американський представник негайно кинув виклик цьому заряженню і Рада, після драматичної дискусії, в якій забрали голос всі представники, крім китайського, — відкинула більшістю 8 голосів проти трьох рішення совєтського предсідника. До гострої виміни слів між совєтським і американським представниками прийшло ще під час обрахунку голосів, як совєтський предсідник не хотів зарахувати китайського голосу. Остин тоді, підносячи голос, заявив, що проти совєтського заряджения було вісім а не сім голосів і тому він домагається, щоби голосування було „занотоване згідно з правдою а не фальшом". Несподіванкою було, як опісля Малік віддав голос китайському представникові, що спокійно розправився з твердженням Маліка щодо його особи і уряду. На дальшу гостру інтервенцію американського представника, совєтський предсідник заявив, що проти його зарядження було не сім, але вісім голосів.

До дальшої гострої виміни слів дійшло під час дебат над порядком нарад. В совєтській пропозиції була насамперед справа китайського представництва, а опісля справа „мирного полагодження корейської проблеми". — Американський представник рішучо виступив проти такого порядку нарад, — стверджуючи, що попереднього дня Рада обговорювала справу американського „зажалення проти агресії на Корейську Республіку", дискусія на цю тему не була закінчена, отже цілком логічно вона повинна продовжуватися насамперед. Остин теж рішучо виступив проти формуловки цеї точки порядку, як „мирного полагодження корейської проблеми", стверджуючи, що тут йдеться про варварську і найбільш брутальну агресію з боку режиму, що його репрезентує теж той китайський представник, якого Малік хотів би ввести в Раду Безпеки. Остин в дальшому доказував, що совєтське висунення на перше місце справи китайського представництва тоді, як загрозлива для світового миру і безпеки війна в Кореї є на другому, є глумом над призначенням Ради Безпеки та Об'єднаних Націй. Тоді бо, як йдеться про вдержання миру і оборону перед агресією, всі інші справи є тільки другорядні. В своїх аргументах Остин часто давав до зрозуміння, що головним виновником за агресію в Кореї та в загрозі світового миру він вважає „комуністичний режим", отже Совєтський Союз, хоча не називав його по імені. У висновку, він рішучо спротивився запропонованому совєтським представником порядкові нарад, домагаючись, щоби на першому місці була поставлена справа Кореї і в американській формуловці „зажалення проти агресії" а не — „мирного полагодження", як це пропонував Малік.

Совєтський представник, відповідаючи на твердження американського, виголосив агітаційну промову, повну прямих обвинувачень проти Злучених Держав за „агресію проти Кореї, Формози і Филипин, перекручуючи на агітаційно-большевицький лад факти, згадуючи кількакротно — „великого Сталіна" та „доказуючи" свої твердження про „миролюбну політику Совєтського Союзу" і „агресивну політику правлячих кол Злучених Держав", — совєтською і американською відповідями на листа індійського премієра Неру в цій же корейській справі.

Перекладом агітки Маліка на англійську мову закінчено вчорашню сесію Ради, відкладаючи дальшу дискусію на тему порядку нарад до сьогодні до год. 3-ої після полудня. Вчорашньому засіданню і дебатам Ради прислухувалася велика кількість глядачів, хоча заля нарад далеко не могла помістити всіх цікавих. Між глядачами була теж дочка президента Трумана.

ЧЕРВОНІ ПРОДОВЖУЮТЬ РОЗПАЧЛИВИЙ НАСТУП В КОРЕЇ

ФРОНТ НА ПІВДНІ ВІДДАЛЕНИЙ ЩЕ ТІЛЬКИ 30 МИЛЬ ВІД ПУСАН. — АМЕРИКАНЦІ, ОДЕРЖАВШИ НОВІ ПІДКРІПЛЕННЯ, ПЕРЕХОДЯТЬ ДО ПРОТИНАСТУПУ

Токіо, 2. серпня. — Большевицькі війська в Кореї продовжують свій наступ в розпачливому намаганні здобути місто Пусан, головну морську і повітряну базу американського постачання, ще заки оборонцям наспіють нові підкріплення, що від кількох днів постійно висаджуються на корейському побережжі. Комуністичний напір збільшився головно здовж південного побережжя і сьогодні вранці ворог увійшов до міста Масан, віддаленого ще тільки дещо більше як 30 повітряних миль від Пусан. Американські війська, піддержувані танками, перейшли на цьому фронті до протинаступу, щоб здобути втрачені позиції. В повідомленнях з фронту дальше говориться про „критичне положення", як комуністи кидають всі свої сили до битви, щоб виграти на часі і здобути всю територію, ще заки американці та союзники висадять там необхідні для оборони підкріплення. В комунікаті ген. Мек Артура говориться про „легкий відступ" на заздалегідь приготовані позиції, стверджуючи, що це не був „примусовий" тільки „пляновий" відступ. У фронтових повідомленнях стверджується, що червоним протиставляться все ще початкові американські сили, нічого не згадуючи про участь в боях свіжих частин Другої Дивізії, які висадились протягом останніх двох днів і відразу були відправлені на фронт. Американська розвідка стверджує, що в боях по боці ворога беруть участь практично вже всі резерви, як теж всі танки, які ще червоним залишилися після величезних втрат. На центральному та інших фронтах теж продовжувалися бої.

ПЕРША ДИВІЗІЯ МОРСЬКОЇ ПІХОТИ ВИСАДЖУЄТЬСЯ В КОРЕЇ

В Південній Кореї, 2. серпня. Вчора на південному побережжі Кореї почала висаджуватися тількищо прибула американська Перша Дивізія Маринарів (морської піхоти), забезпечена наймодернішою зброєю, включно з вогнеметами та важкими танками. Висадку цих частин приготовили передні стежі цеї дивізії, що висадилися в порті вже перед тижнем. Негайно після висадки — війська відправляються на фронт, хоча в повідомленнях цього фронту ближче не означується.

ЗАПОВІДАЄТЬСЯ АМЕРИКАНСЬКИЙ ПРОТИНАСТУП

Токіо, 2. серпня. — Речник головної квартири ген. Мек Артура сьогодні натякнув, що американські і південно-корейські війська на фронті задержали ще досить великий простір, який дозволяє на свободу рухів і є досить великою базою, на якій можна приготовити і повести генеральний протинаступ проти червоних. В цьому добачується [illegible] американсько-союзницької офензиви, тим більше, що досі ще нічого не згадується про участь в боях вже досить великих американських підкріплень, які висадились в Кореї протягом останніх днів та продовжують висаджуватися.

ЗАКОНОПРОЄКТ ДЛЯ СУСПІЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВЖЕ ГОТОВИЙ

Представники обох конґресових палат відбули останнє засідання конференції для вигладження різниць в проєктах обох палат в справі суспільного забезпечення. Конференція узгіднила мову в обох проєктах, а при цій нагоді зробила ще одну зміну, яка відноситься до стейту Вайомінґ. Поправлений законопроєкт мав би бути переголосований в палаті в пятницю, а щойно на другий тиждень, мабуть у понеділок, в сенаті. Він має забезпечену подавляючу підтримку в обох палатах.

АЛІЯНТСЬКІ ЗАХОДИ ПРОТИ КОМУНІСТІВ В НІМЕЧЧИНІ

Франкфурт, 2. серпня. — З головної квартири американського високого комісаря Джана Дж. Мек Клоя сьогодні повідомлено, що аліянти рішили поробити „енергійні заходи" проти комуністичної підривної роботи в Західній Німеччині. Характеру тих заходів точніше не вияснено, але вони помітні вже з конфіскати цілого ряду пропагандивної комуністичної літератури, звернені проти американців. Кілька днів раніше повідомлено, що аліянти знову розглядають можливість, потребу і доцільність заборони комуністичної партії.

$43,000,000 НА ОБОРОНУ НЮ ИОРКУ.

Місто Ню Йорк оцінює, що на цивільну оборону треба буде видати 43 мільйони дол. Директор міської цивільної оборони, Артур В. Валандер, зажадав негайно приділу у висоті $1,883,000 на перші потреби, а саме на медичні засоби, на прилади для відкривання радіо-активности і проти повітряних рейдів. Застановляються над складенням некомуністичної присяги всіми людьми яких притягнеться до праці для цивільної оборони.

ПРОПАГАНДИВНА ЦІЛЬ СОВЄТСЬКОГО ПОВОРОТУ ДО О.Н.

Лейк Соксес, 2. серпня. — Після вчорашньої сензаційної сесії Ради Безпеки зі совєтським представником вперше від пів року, в колах Об'єднаних Націй висловлюється однозгідну думку, що ціллю совєтського повороту до Ради була головно пропаганда, що має допомогти совєтській агресії на Далекому Сході. Це виразно пробивалося з виступу Маліка в справі Кореї. Один з членів Ради заявив після виступу совєтського представника: „Малік не говорив до нас, він говорив до Азії. Він вернувся до Ради Безпеки з єдиною метою використати Об'єднані Нації як інструмент Стокгольмської конференції". При цьому він намагається теж використати „азійський аргумент", постійно покликуючись на листа індійського премієра Неру та на совєтську відповідь на нього, що не має нічого спільного зі совєтськими ділами, що для кожного є очевидне.

ЗАХІДНА ЕВРОПА ЗБІЛЬШУЄ І ПРИСПІШУЄ ОБОРОННУ ПІДГОТОВКУ

Гааґа, Голандія, 2. серпня. Міністри закордонних справ Британії, Франції, Бельгії, Голандії і Люксембурґу, об'єднані Брюсельським договором в Західно - Европейський Союз, відбули тут свої чергові наради, головним предметом яких була необхідність збільшення і приспішення оборонних заходів у зв'язку з критичним положенням в світі. У висліді нарад рішено поробити в рямках Атлантійського Пакту цілий ряд дальших заходів для приспішення передбачених Атлантійським Пактом заходів щодо европейської оборонної готовости на випадок аґресії. Характер і якість тих заходів держиться в таємниці, але здогадуються, що це відноситься однаково, як до збільшення збройних сил, так і приспішення зброєневої продукції.

ТУРЕЧЧИНА ОФІЦІЯЛЬНО СТАРАЄТЬСЯ ПРО УЧАСТЬ В АТЛАНТІЙСЬКОМУ ПАКТІ

Істамбул, 2. серпня. — В поінформованих колах тут стверджується, що Туреччина внесла офіціяльне подання, щоб її прийняти до оборонного Атлантійського Пакту, звертаючись ще окремо до Злучених Держав, Британії і Франції, щоб вони піддержали її намагання під цим оглядом.

ТРУМАН ПРИЙМЕ КОНТРОЛЮ НАД ЕКОНОМІЧНИМИ СПРАВАМИ

Вашинґтон. — З огляду на загальне домагання населення й Конґресу, щоб президент дістав право заведення строгої економії підчас теперішнього положення і в підготові до повної мобілізації засобів, президент Труман повідомив Конґрес, що він уступає під пресією й годиться на відповідні повновласти для заведення контролі цін, стабілізацію робітничих заплат і пайкування харчових припасів. Одначе він заявив, що не буде використувати таких повновластей на випадок, коли в першу чергу треба буде подбати за приспішення продукції для мобілізації. Як тільки конґресові провідники дістали лист президента, вони якстій взялися до начерку законопроєкту, який має бути влучений до законопроєкту про Економічну Мобілізацію. Додаток дасть президентові право завести відповідні міри кожної хвилини, як тільки зайде потреба. В проєкті нема сказано, від коли мають обовязувати ціни на продукти. Досі були вісті, щоб їх завернути до дня 25 червня, тобто до дня, коли комуністи напали на Корею.

В АМЕРИЦІ

● **Загальний дощ** допоміг жнивам в західних провінціях Канади. Фармері надіються кращих зборів ніж передбачували. В тамошніх околицях живе багато фармерів українців.

● **Перший корабель**, який повернувся з замороженою рибою з Нової Фунляндії до Джерзі Сити, натрапив на страйк докових робітників. Вивантажування риби має тривати три дні.

● **Перший транспорт вояків**, погибших у війні на Кореї, приїхав до пристані в Сієтл, у стейті Вашинґтон, у вівторок. Імен небіжчиків не згадують.

● **Заощадив тисячу долярів** хлопець, що розносив газети по домах у місті Мемфіс, у стейті Теннесі. Ним є Ернест Брук, і він має 15 років життя.

● **Сен Генрі Бирд** домагається прослідити невдачу південних Корейців у змаганнях до стримання ворога в самих початках. Це тому, що Конґрес дістав запевнення дві неділі перед нападом, що Корея відібє всякий напад.

Сенат ухвалив сто мільйонів позички для Еспанії

Вашинґтон, 1 серпня. — Сенат 65 голосами проти 15 включив Еспанію до Пляну Маршала для економічної відбудови Европи і ухвалив дати $100,000,000 позички. Ці гроші ухвалені окремо від загальних фондів на Плян Маршала, в сумі $2,450,000,000, які ухвалено попереднього дня для 16 інших країн. Ухвала сенату дає підставу до притягнення Еспанії до союзу Західних країн, які приготовляються до оборони проти наїзду комунізму на західну Европу. Еспанія виключена досі від Обєднаних Держав і тільки обмежені політичні місії встановлені в ній деякими країнами. В вашинґтонськім сенаті вів кампанію сен. Пат МекКарран з Невади за допомогу для Еспанії, хоч адміністрація Трумана стояла в різкій опозиції до таких намірів. Підчас дускусії в сенаті над позичкою для Еспанії тільки два сенатори виголосили промови з критикою уряду ген. Франка в Еспанії, а це Герберт Лімен з Ню Йорку і Вейн Морс з Ореґон. Сен. Денніс Шавез з Ню Мексика замітив, що тільки „комуністичні впливи" діяли досі проти допомоги для Еспанії.

ПОМІЧ З АВСТРАЛІЇ ПРИЙДЕ НЕЗАБАРОМ—МЕНЗІС

Вашинґтон. — Премієр Австралії Гоберт Гордон Мензіс виголосив в сенаті і в палаті репрезентантів промови і в них сказав, що його країна підготовляє негайну боєву силу для висилки до Кореї. Кадри, вислані до Кореї складаються в части з ветеранів останної війни і разом з виправою з Нової Зеляндії становитимуть поважну допомогу для американських військ в Кореї. Мензіс заявив теж, що він працює над пляном, щоб Великобританія і інші країни з Брит. Комонвелту взяли участь в кампанії.

● **Аліянти ставляться** тепер прихильно до включення західних секторів Берліна до західно-німецької федерації — заявив посадник Зах. Берліна Ернест Ройтер.

СТАЛІН ЗНОВУ ПРО „КАПІТАЛІСТИЧНЕ ОТОЧЕННЯ"

Москва, 2. серпня. — Місцевий журнал „Большевик" знову надрукував дискусійну статтю Сталіна, в якій виступається проти тих „заскорузлих" марксистів, які обстоюють здійснення комуністичної концепції про скасування держави, війська і т. д. Сталін пригадує „капіталістичне оточення" і твердить, що совєтська держава, військо і розвідка повинні постійно збільшувати свою силу, якщо не хочуть впасти жертвою того „оточення".

ЛЕОПОЛЬД ПОГОДИВСЯ ПЕРЕДАТИ КОРОЛІВСЬКУ ВЛАДУ СВОМУ СИНОВІ

Брюсель, 2. серпня. — Під очевидною загрозою громадянської війни, король Леопольд підкорився виявленій представниками трьох партій волі народу та рішив передати королівські прероґативи свому синові, престолонаслідникові Бодуінові. — Своє рішення король проголосив в окремій декларації до народу, вияснюючи своє становище та закликаючи бельгійців до єдности та льояльної співпраці з престолонаслідником. Уряд зі свого боку почав негайну підготовку відповідного законопроєкту в справі передачі королівських повновластей Бодуінові. Законопроєкт мав би бути предложений парляментові до ухвалення вже в найближчу п'ятницю. Негайно після проголошення королівської проклямації, в країні почав привертатися нормальний лад і порядок. Опозиційні партії відкликали заповіджені вже дальші демонстрації, як теж рішили припинити антикоролівські страйки. Стверджується, що Леопольд пікорився волі народу тільки після того, як натрапив на солідарний спротив.

В СВІТІ

● **Шведська поліція** ствердила шпигунські заходи совєтського морського аташе біля оборонних споруд шведського побережжя та остерегла його, щоб він держався від них здалека.

● **Чіянґ Кай-шек** виявив своє велике одушевлення вислідом нарад з ген. Мек Артуром під час його недавних відвідин на Формозі, висловивши переконання, що координація американсько - китайської оборони Формози причиниться до кінцевої перемоги над комунізмом в світі.

● **До індо-китайського** порту Сайгон причалить в найближчу суботу американський корабель з першою посилкою американської зброї для допомоги в боротьбі проти большевизму.

● **Чергову чистку** в совєтській літературі та серед совєтських письменників заповідають спостерігачі, на підставі останніх повідомлень і „критичних заввваг", що появилися в совєтській пресі.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
Кожна зміна адреси коштує 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

РОБІТНИЦТВО ПЕРШЕ

В ці грізні часи, коли над Америкою і цілим вільним світом нависла — по словам республіканського кандидата на президента Злучених Держав в попередніх виборах і тепер губернатора стейту Ню Йорк, Томаса Дюї — „безпосередня, нагла, і, можливо, розпачлива" загроза, зорганізоване американське робітництво знову дає приклади високого патріотизму та готовости до кожної жертви в обороні волі і добробуту свого народу. З-поміж робітництва бо рекрутується велика маса американського вояцтва, яка рам'я об рам'я зі синами фармерів, продуцентів і професіоналістів захищала ідеали та інтереси своєї країни на всіх побоєвищах двох світових воєн і нині проливає свою кров знову в далекій Кореї. Але не менш важливий є вклад робітництва теж на домашній ділянці фронту тої самої боротьби.

Під знаком цих тверджень стоїть чотиро-денна конвенція стейтової Федерації Праці, що почалася два дні тому в Ню Йорку в приявності 1,100 делеґатів, які репрезентують 1,300,000 об'єднаного в цій організації робітництва. До цього належить насамперед приречення не страйкувати, як довго країна є в небезпеці.

На цю небезпеку звернув увагу губернатор Дюї, промовляючи при відкритті конвенції. Вона, ця загроза, далеко більша, ніж кожний громадянин собі усвідомляє. Корея це тільки фрагмент. Завтра може прийти Югославія, Греція, Німеччина, Тибет та інші азійські країни, все по черзі, аж доки під комуністичним чоботом не опиниться ввесь світ. Це є ціллю комунізму і та ціль може бути досягнена тільки по трупі вільної Америки. Жадні компроміси і апізерства на ніщо не здадуться. Тільки об'єднана сила вільних націй може успішно протиставитися цій загрозі.

У відповідь на ці твердження республіканського лідера, що цілком покриваються теж з переконаннями і змаганням демократичної адміністрації, краєвий секретар Американської Федерації Праці, Джордж Міні, виступив з пропозицією і приреченням не страйкувати під час загрози. Але він рівночасно видвигнув подібні домагання і до інших прошарків американського суспільства. Чому в цій загрозі Торговельна Палата і Краєвий Союз Продуцентів не мали б зрезигнувати з частини зисків? Чому загал населення не мав би так само охотно зрезигнувати з деяких власних вигод? І вже насамперед, чому не припинити всіх можливих тільки акцій одної суспільної верстви проти другої, чи поодиноких політиків проти поодиноких груп? Робітництво дає приклад, і тим самим воно має право вимагати, щоби цей приклад був наслідуваний.

Таке становище робітництва є без сумніву правильне і оправдане. Справа волі і демократії є працею для всіх — голосить американська засада. Кожний зобов'язаний дати свій вклад і зробити свою жертву для спільного добра. В таких обставинах, в яких тепер опинилася Америка і ввесь волелюбний світ, засада „один за всіх і всі за одного" мусить найти практичне пристосування однаково, як на фронті так і дома. Це є першою передумовою і головною запорукою кінцевої перемоги.

Наведені факти з нюйорської конвенції Федерації Праці не є відокремлені. Як тільки почалася війна в Кореї і в цій країні проголошено стан національної загрози, робітництво перше зголосило свою повну співпрацю в мобілізації і забезпеченні краєвих оборонних ресурсів, оправдано домагаючись за це голосу в плянуванні.

Як йдеться про Американську Федерацію Праці та її становище в теперішній кризі, хочеться ще пригадати теж її мужню міжнародню акцію проти закріпощення та каторги мільйонів робітників в Совєтському Союзі.

За прикладом АФП повинні піти теж американські українці, як етнічна група, та дати й свій особистий і зорганізований вклад в підготовку американської оборони проти ворога, що є теж найбільшим ворогом України та українського народу.

Підстава до заведення пайкування

Комісія правил палати репрезентантів започаткувала дискусію над підготовою законопроекту для проголошення рішучих заряджень в справі контролі цін, контролі робітничих платень і заведення пайкування. Особливу увагу покладено на контролю цін і на пайкування. Це дальше йдучі міри, ніж їх домагався досі сам президент, очевидно за порадою своїх прибічників.

Коли урядовці ствердили пригожий настрій серед конґресменів, вони негайно почали працю над начерком свого законопроекту для таких цілей. Досі вони були цієї думки, що мобілізація повинна поступати поступово, щоб не вводити замішання занадто великими змінами. Тепер, одначе, вони хочуть бути готові на всяку необхідність.

Досі натиск на потребу різних змін ішов звичайно „згори", тобто від уряду, бо уряд найкраще поінформований про стан країни як в закордонних справах, так і у внутрішніх. Під теперішню хвилину справа мається навпаки: не уряд обстоює далекойдучі зміни, але робить це Конґрес під натиском прилюдної опінії. Дивний стан, одначе зрозумілий для спостерегачів прилюдного життя. Від часу комуністичного нападу на Корею заворушилися різні спекулянти. Їм не в голові небезпека, в якій опинився світ, а зокрема Злучені Держави. Спекулянти думають про „витягання каштанів з вогню": Вони в обставинах загрози для країни снують свої пляни для розбагатіння. Шляхом до цього є закупно великих припасів краму й харчів, щоб кинути їх на ринок в критичній хвилині, або продавати їх на чорному ринку, по незаконних цінах.

Населення країни пам'ятає досвід у попередній війні. Воно й собі хоче забезпечитися перед недостачею. Люди кидаються до крамниць і, треба, чи не треба, купують різний крам, аби мати „про запас".

Це небезпечний стан. Свідомі громадяни протестують проти паніки, вказують на її шкідливість, а найголовніше на дорожіння, без ніякої підстави, харчів та різних виробів. У часах, коли в країні накопичено урядово харчі дорогою законного закупна фармерських продуктів упродовж кількох років, харчові припаси подорожіли на сім відсотків і ще нема кінця дорожінню. Уряд закупив мільйони тон цукру, щоб переконати населення, що його не забракне, а населення на це не зважає!

Отже зовсім зрозуміле є обурення конґресменів, які відповідають теж за законний лад в країні. Це негодування виливається у формі зголошення відповідних законопроектів для стримання накопичування продуктів, бо воно з черги доводить до подорожіння, а дальше до інфляції доляра, тобто до подешевіння гроша на шкоду цілої країни.

Отже, коли прийде пайкування й контроля цін на крам та на харчі, причиною цього не буде недостача припасів, а ментальне наставлення публики. Тільки, що й публіка в новому пайкуванні може стати відповідальною за нагромаджування припасів. Відповідальність може бути заведена в такий спосіб, що покупець буде складати присягу, що він справді не має дома припасів більше ніж дозволено законом і тому вносить прохання на видачу нової пайкової книжечки. За кривоприсягу жде кара кожного громадянина.

На нашу думку, пайкування не потрібно вводити, доки не прийде більша війна, підчас якої положення стане гіршим ніж є тепер. Одначе, як нема іншої ради на паскарів та на інфляцію, треба погодитися з наставленням конґресменів і евентуальним законодавством в цій справі.

Друга фаза комунізму

Комуністична пропаганда не оминає жадної нагоди, щоб компромітувати державних діячів некомуністичного світу та підривати демократичний лад. Так нещонедавно одна комуністична газета в українській мові на видному місті великими літерами (певне, маючи на оці малописьменного читача) писала: утримання президента Трумана коштує на рік три мільйони долярів. Характерне, що ніяких коментарів до цього газета не подала. Бо й що б вона мала коментувати? Хіба те, щоніякий свідомий громадянин не додумується торгуватися з керівником держави за те, скільки йому платити за його працю. Натомість несвідомий або свідомий провокатор зробить із цього факту відповідні висновки і серед темної маси, а на неї комуністи в своїй демагогії якраз і розраховують, буде поширювати настрої: ось, мовляв, які ці демократичні проводирі; дивіться, трудящі, куди йдуть ваші труджені центи. А коли б, мовляв, замість Трумана виліз на трон комуніст, він взяв би за свою працю куди дешевше.

Комуністична газета не наважилася поставити для порівняння поруч із Труманом, хоча б великого комуністичного божка, не кажемо вже Сталіна, бо хто ж може рівнятись із „сонцем". Утримання Сталіна не йде ні в які порівняння і ніякій контролі не підлягає. Але щоб мати про це хоч приблизне уявлення, наведемо приклади, скільки витрачають на себе маленькі комуністичні божки рабовласницької країни. Газета „Українські Вісті", що виходить у Німеччині, наводить такі приклади: „У Ґлен Ков коло Ню Йорку совєтський дипломат Леонід Морозов найняв палату, що має 47 кімнат, і розкішний парк. Винайм коштує 3,650 долярів на літній сезон. Здивовані сусіди (американці) підрахували, що вантажні авта привезли до палати 71 вибагливих ліжок, 67 фотелів і 8 великих столів для бенкетів. Недалеко від того місця найняв собі палату в мільйонера Рейнолда совєтський заступник міністра закордоних справ Яків Малик, що перебуває в ЗДА в ролі делеґата ОН. Палата має 24 кімнати і великий парк. Мешканці Ґлен Ков запитують, скільки ліжок і фотелів привіз собі Малик".

Ці скупі цифри нехай примусять тих, що вірять комуністичній демагогії, подумати над тим, скільки ж то коштує трудящим утримання всієї большевицької бюрократії, численішої від усіх капіталістів у всьому світі. Знову ж таки оминаємо тут питання, скільки коштує трудящим утримання Йосифа Кривавого, бо воно не піддається ніякому уявленню. Одначе деякі коментарі до цього подати слід.

Як відомо, через рік після славнозвісного голоду на Україні, десь року 1934, Сталін оголосив трудящим те, про що вони ніколи й не запідозрювали, а саме: немов би то їм „жіть стало лучше, жіть стало веселей", а ще за кілька років на одному із всесоюзних з'їздів комуністичної партії СССР Сталін у своєму звіті оголосив: „Ми тепер у деяких галузях переходимо до другої фази комунізму", тобто деякі групи совєтського населення житимуть уже в умовах другої фази комунізму, як їх собі в своїй божевільній фантазії вигадали російські комуністи на чолі з Леніном, а потім і з Йосифом Кривавим.

Хто читав „Азбуку комунізму", той знає, що основна риса цієї вимріяної фази — „від кожного за його спроможністю, кожному за його потребою", тобто кожен працюватиме, як спроможеться, а одержуватиме всього стільки, скільки потребує. Чи були ті слова кремлівського „сонця" порожньою фразою? Зовсім ні. Перехід до другої фази комунізму в „деяких галузях" в

(Докінчення на стор. 3-тій)

Віктор Приходько

Чи існують українські меценати?

Недавно була надрукована у „Свободі" стаття п. В. М., під заголовком „Американське Меценацтво". В ній автор наводить приклади великого меценацтва американських мільйонерів, як Корнеґі, Рокефелер та інші і згадує, що серед українців на Рідних Землях були приклади жертвенности, хоч, звичайно, в далеко менших маштабах. Одначе, що торкається сучасного моменту, то, як завважує автор, зокрема, серед українців у Америці такого меценатства не помічається, хоча якраз нині була б потрібна жертвенність для добра української справи.

Зачеплена тема — безперечно цікава. Ми не знаємо ближче українсько-американського життя і щось не чували про українських мільйонерів, хоч правда, про людей досить заможних нераз згадується тут і там. Ці заможні люди, мовляв, мають в банках не малі десятки тисяч, часто не мають навіть кому їх лишити, але сидять на грошах, проводячи, по суті, сіре й нецікаве життя. Між тим, мовляв, нічого не сталось би такому Х чи У-ну, коли б „сипнув" на українську справу пару десятків тисяч і зробив би історичне діло.

Треба зазначити, що справа меценацтва, себ-то чиєсь жертвенности, є взагалі досить делікатна, а, подруге, не така проста. Не кожний може бути меценатом. Для цього треба не тільки мати гроші, але й мати „ідеї", — мусить справу любити, уважати потрібним захоплюватись нею. Корнеґі видає свої мільйони на боротьбу з раком не тільки тому, що має ці мільйони, а ще й тому, що розуміє, яке добродійство було б зроблено для цілого людства, коли б було винайдено способи поборювання цієї страшної хвороби. Український меценат Євген Чекаленко випродував свої маєтки і „гатив" гроші у часопис „Раду" не для гонору чи забави, але тому, що ясно бачив, що це перша і єдина газета є величезним чинником національного пробудження українського народу.

Правда, часом грає певну ролю й „гонор". У Московському Університеті років 60 тому був професором видатний математик і заможний чоловік Жуков. Любив випити. Ось, одного разу подали йому підписний лист для пожертв на студентів. Він зп'яна написав: 100.000 рублів (тоді — 50.000 долярів). Ніхто не сумнівався, що професор має на увазі жертву в 100 рублів, цілком тоді поважну, і що тих зайвих три нулі були „від Бахуса". Але професор мав гонор і широку вдачу: чорт возьми, помилка! Але Жуков від свого підпису не відмовляється! — І виложив гроші.

Отже так: мусить ще бути широка натура. Не міщанська дрібничкова заяча вдача, а й щось від козацького темпераменту: „брязнути калиткою".

Зрештою, треба думати, що такі українці в Америці безперечно є, але, живучи довший час за океаном, одірвані від українських інтересів, вони зовсім не знають і не уявляють собі, що можуть прикласти свої капітали до великого й прекрасного діла. Отже є необхідним, щоби ближчі люди познайомили їх з цими можливостями і потребами. При цім належить зазначити, що меценацтво не завжди є безповоротною жертвою, але не раз і дуже вигідним вложенням капіталу. Хоч, як правило, меценат має бути заінтересований передовсім у моральному успіхові, без всяких розрахунків бизнесових.

Які ж є такі українські справи, які варті того, щоби „брязнути червінцями"? Є їх багато, але назвім хоч деякі.

Отже передовсім, — визвольна політична акція. Наші органи (Конґресовий Комітет, Українська Національна Рада і т. под.) мусять місяцями чекати, поки дрібними жертвами набереться сума, що уможливить рухнутись туди чи сюди. Між тим, час гарячий, треба діяти, і тут треба, щоби хтось відважний, з козацькою вдачею, „брязнув калитою", щоби відразу закипіла праця.

Коли торкнемося спеціяльно американського ґрунту, то тут маємо такі безперечно цікаві речі, що чекають своїх меценатів.

„Капеля Бандуристів" — готова високо-мистецька організація, якій одначе треба уможливити пропагандивні виступи, що завжди приносять великий успіх українській справі.

Фільм — із сучасного життя й боротьби України, — що обійшов би цілий світ.

Десять найталановитіших укр. письменників і поетів, яким уможливити творчу працю, наразі принаймні протягом одного року.

Організація великого укр. місячника — літератури, науки й мистецтва, — центрального органу для всього світового українства.

Організація великого укр. видавництва для видавання найпотрібніших книжок.

Театральні ансамблі Гірняка, Блавацького, Пюрка, — підтримка найталановитіших артистів. І т. д. і т. д.

Може хтось подати ще цікавіші й поважніші проекти, де могли б прийти укр. меценати зі своїми капіталами й зі своїм ідейним заінтересуванням.

І обов'язково з цим останнім. Тоді вони побачать, що є речі, на які не шкода грошей. Що є іноді малі справи, які мають велике національне значення. Що є дуже цінні люди й речі, яких можна вчасною поміччю захоронити. Що є скромні починання, які можуть розгорітися великим пламенем грандіозної справи. І що життя може бути надзвичайно цікавим, змістовним і щасливим, коли не сидіти на грошах, але пустити їх в рух — на найбільшу справу — визволення Рідного Краю!..

Мирон Заклинський

З КАРПАТСЬКИХ МАНДРІВОК

3)

Все на світі минає, минула й ця найважча частина нашої дороги. Яр згодом поширився і показалася велика лука. Серед неї хата. Ми зраділи, задумали тут відпочати, зварити чаю, трохи підсушитися. Та ніщо з того не вийшло, бо ця хата тут одинока, а ґаздиня сама була в хаті, то й боялася відчинити.

Від хати вела до села добра, рівна стежка. Нею пішли ми вигідно, з почуттям великої полекші. Наші черевики хлипали. Незабаром дійшли ми до присілку та спинились у одній з перших хат.

Було вже пізнє пополудне. Наші ґазди були, згідно з українським звичаєм, дуже гостинні. Це нам, утомленим і перемоклим, дуже придалося. В їх просторій хаті заняли ми річами все місце: На лавах, на великому столі, на припічку. Ми передягалися в сухе, грілися, сушили в першу чергу вбрання, черевики і білля. З частинно перемоклих наплечників повитягали все. Ґаздиню попросили зварити кулеші, бараболі, молока.

Ця коротка прогулянка через низьку гору втомила нас більше, як у погоду цілодена мандрівка на високогіря. Боліли плечі та ноги. Наш спортовий осяг був великий, але радости не приніс ніякої, бо крім дощу і звязаних із ним усяких труднощів дошкулила нам мряка. Ввесь день нічого не бачили інаке мандрували між стінами, або серед ночі.

Як настав вечір, почали ми в ґаздівській клуні ладитись до сну. Дощ перестав, хмари піднялися високо — була надія, що найближчий день буде погідний. Лиш добре виспатись і набратись нових сил!

І ранок справді приніс погоду — найбільш бажаний дарунок. Було трохи хмар на небі, та не дощевих. Сонце часто ґріло споміж них. Парувала земля, пересичена водою, меншали калюжі, що стояли всюди: на луках, плаях, дорогах.

Ми раділи, бо наша мандрівка по дощі не пішла на марно: Йдемо на високогіря! Нумо скоріш збиратися!

Ми взялися в першу чергу привести до ладу черевики. За ніч вони на припічку висохли і зашкарубіли. Довго прийшлось очищувати їх і терпеливо намащувати ґумованою васеліною, заки вони змякли і стали здатні до вжитку.

Збігли ми над потік, митися. Він був тепер широкий, бурхливий, загрозливий. Жовта, бистра вода ревла, бушувала, клекотіла. Не даром приняв він води вчорашнього дощу з усієї околиці. Та видно було по стрімкому березі, що вода опадає, що ніччю плила вона з метер вище.

Незабаром; наплечники готові — і в дорогу.

До села було більше, як чотири кільометри, та це була дрібниця, бо груди глибоко й вільно віддихали, а очі спинялися на яскравих картинах: На далеких, блакитних хребтах і на близьких ярко-зелених горбах і луках, на темнозелених смерекових лісах, на ярі, де бушував потік, та наповнював повітря ревом і шумом розгуканої стихії.

Пророда, що попередніх три дні була для нас неприхильна і гостра, стала знову добра і ласкава, як мама.

III. Мандрівка на Поленського.

Довго ми вештались по Зеленій, купуючи в різних крамницях харчі. Врешті запаслись ними і розвідали, куди йти.

По кількох кільометрах дійшли ми до місця, де від дороги веде стежка під гору. Це наша стежка. Тут ми спочивали, обідали і купалися в потоці. Вода була безпощадно холодна, та ми, як спортовці, таки скупалися, щоб не тратити рідкої нагоди.

Відсвіжені рушили ми бадьоро під гору. Тут косили гуцули траву. Вони інформували нас щодо дальшої дороги. Ішли ми жваво, щоб надолужити за втрачене передполудне. Особливо інженер. Ми оба з Міком ніяк не могли його дігнати. Хоч було йому вже понад пятдесять років, він із кожним роком краще мандрував. І ось тепер так розпустив ноги, що лишив нас позаду. Ледви дігнавши, впевняли ми його, що як він дальше так буде удосконалюватись у ході, то коло шістдесятки побє світовий рекорд у мандрівництві. Одначе наші завваги не впливали на його темпо.

Скоро лишили ми за собою косарів і цвітисті луки та пішли стрімкою збочею, між ломаним камінням та кущами. Звідсіль уже далеко видно, та ми не приставали, аж на вершині, на високому пригірку масиву Поленського. Там, на шпилі стояла колиба, мабуть для мисливих.

Цей пригірок сполучує з масивом Поленського таке високе гірське сідло, що ми від шпиля малощо зійшли в долину.

Збочею Поленського веде вигідна стежка, що лагідно веде під гору. Та вже починало вечоріти і нам важко було завчасу найти нічліг. Отже ми покинули стежку та подались навправці під гору. Важко було, та наші плечі привикли за попередні дні до тягару, ноги вправились, — ми були в добрій спортовій формі. Поміж кущами і молодим лісом дійшли ми скоро до верха збочі. Там тягнулася низка полонин. Одалік було широко розкинених кілька колиб і загороди для худоби.

Д-р Ростислав Сочинський

Здоров'я через раціональне відживлювання

I

Дуже важний чинник у змаганні до збереження здоров'я — це раціональне відживлення.

Чимале знання та досвід потрібні, щоб вести домашню кухню згідно зі здоров'яними вимогами. Одним з обов'язків домашньої господині є придбати собі знання у всіх його подробицях, бо ж у її руках спочиває завдання не тільки нагодувати свою родину, але й удержати її при здоров'ї, а тим самим здібною до праці. Щоб це осягнути, вона повинна познайомитись зі засадами правильного відживлення; вона повинна знати відживну та здоровну вартість харчів, а також те, в яких харчах ми можемо знайти потрібні організмові відживні субстанції. Зіставлення страв до щоденного відживлення не сміє бути припадком; воно мусить узгляднювати вимоги модерної гігієни.

У слідуючих рядках ми подаємо кілька загально схоплених практичних вказівок, які можуть послужити не тільки нашим домашнім господиням, але й господарям, що силою ріжних сьогоднішніх обставин переняли ці тяжкі й відповідальні обов'язки, не маючи нераз відповідного досвіду.

Плянування домашнього меню

Щоб економічно і пляново господарювати, треба укласти заздалегідь, найкраще на один тиждень, меню. Узгляднюючи загальні прибутки, усталюється тижневу, чи місячну суму, яку можна видати на відживлення родини. При цьому береться під увагу вік, рід праці й спосіб життя кожного члена родини, зокрема спеціяльні обставини, як напр. конечність окремої дієти. При укладанні окремих потрав звертається увагу на це, щоб пожива була повновартісна, себто вона повинна мати в собі усі відживні складники, потрібні для збереження здоров'я. Не сміється забувати при цьому про найновіші здобутки науки в ділянці відживлення, дбаючи про потрібну кількість вітамінів і мінеральних субстанцій.

Ріжноманітність потрав — це не байдужий момент. Чим більш їжа одноманітна, тим більша існує небезпека, що організм може бути позбавлений життєво важних поживних складників.

Меню пристосовується порам року. Влітку лагодиться легкі та відсвіжуючі страви, зимою ж — більш ситні.

Закуп харчів

При закупі продуктів звертається увагу на це, щоб їх ціна відповідала їх відживній вартости (існують дорогі харчі, вартість яких переоцінюється, коли дуже часто дешеві — далеко більш корисні) та якій цілі вони служитимуть. Для зужиткування у сирому стані купується бездоганні овочі чи ярину, для компотів чи інших овочевих страв вистачить навіть гірша якість, яку можна одержати дуже дешево. Харчі, що відповідають сезонам — найдешевші й найбільш вартісні.

Хоч в Америці постачання харчів дуже добре зорганізоване і їх можна дістати в кожній час у найкращій якості, всетаки малий запас для домашнього господарства потрібний, хочби тому, щоб ощаджувати час закупів, доцільно господарювати (харчі в більших кількостях — дешевші) і бути приготованим на всілякі непередбачені зміни нашого „тижневого харчового пляну" (несподівані відвідини гостей, чи земляків і т. п. і т. п.)

Зайвим казати, що харчі, які швидко псуються (м'ясо, масло, молоко і т. п.) переховується у холодільнях, ярину можна зберігати в холодних пивницях на вогкому піску (напр. свіжі стручкові рослини, як квасолька, горошок) або ж завинені у вогке полотно (шпараги). Муку, цукор, крупи і т. п. переховується у сухих місцях, в ніякому випадку в паперових торбинках; найкраще в скляному посуді (слоїки).

Лагодження страв — починається своєчасно, але знов же не зарано, щоб не доводилось напр. деяких ярин (бараболя) годинами мочити у воді, або виставляти їх на довге ділання вогню. В обох випадках вони тратять на вартості (втрата мінеральних субстанцій або вітамінів).

Старанна підготовка страв, виконана, як кажуть „з любов'ю", підвищує їх стравність і підносить їх відживну вартість. Через горяч витворюються ароматичні субстанції. Вони підвищують смак страв, який в свою чергу спричинює їх більшевартність, бо їх тоді організм краще використовує. Одначе, щоб не нищити вітамінів, нагрівається страви по змозі найкоротше при щільно закритому посуді.

На окрему згадку заслуговує посуд, так популярний в Америці, побудований на принципі використовування тиснення (pressure cooking). Він скорочує час варення (відтяжує господиню), можливість нищення вітамінів зменшує до мінімум і затримує натуральний смак і вигляд харчів. Хоч цей посуд відносно дорогий, але через зменшення ракунків на зужиття електричної струї чи газу, кошти закупу покриваються вже за кілька місяців.

Тому, що тепло побуджує працю органів травлення, необхідно споживати, навіть влітку, хоч один раз денно теплу страву.

Самозрозуміло, що при лагодженню страв треба обходитись чисто та гігієнічно, а передовсім дбати про чистоту посуду й рук.

Заправлювання страв

Щоб уникнути одноманітности їжі, додається до неї ріжні присмаки (корінці, м'ясний екстракт, тощо), одначе треба пам'ятати, що завдання корінців — витончити або підчеркнути смак, ніколи не переважати а той цілком його нищити. Кожне переборщене солення (пересолений борщ...), чи перчення шкодить здоровю, бо притуплює органи смаку, непотрібно подражнює залози травлення, спонукує до надмірного пиття, а тим самим обтяжує серце й нирки.

Подавання до столу

Спосіб подавання потрав — це не байдужа справа для їх стравности. Зо смаком наповнена і в милій формі подана до столу страва побуджує травні залози до ділання. Від кількости виділення травних соків залежить докладність процесу самого травлення, а тим самим гігієнічного відживлення. Добре вивітрена кімната, естетично засланий стіл і чисті руки — це чинники потрібні для збільшення доброго настрою при столі.

Тому, що неприємности й турботи погіршують апетит і шкодять процесові травлення, господиня повинна дбати про добрий настрій за столом, а що найважніше — уникати невдоволення через нерегулярність споживання їжі, або неточне подавання до столу.

Особлива запопадливість і старанність повинна відзначити приготовлення і подавання їжі хворим (дієта).

Влаштування варстату праці господині

Кухня повинна бути влаштована гігієнічно, просто і практично. Її треба вважати подекуди варстатом праці, тому звичайно уникається переборщення прикрас (т. зв. резервуарів пороху й бактерій). Умебльовується кухню так, щоб при праці уникати зайвих кроків, а тим зберігати енергію (Дослідний Інститут Домашнього господарства в Амстердамі твердить, що господиня ходить у кухні, де стіл стоїть між плитою і водотягом, 4-5 км. денно більше.

Для здоров'я самої господині важне те, щоб у кухні було достаточне освітлення, а найважніше, щоб тінь не падала на місце праці (стіл, плита). Коли вона звикає до пляновoї праці, передумує доцільність кожної дії, кожного руху, має відповідну поставу тіла при занятті, дбає про конечні перерви для відпочинку, — то це тяжке заняття, яке нераз не доцінюють інші, буде далеко менше перетомлювати.

Про відживний склад поживаних продуктів в насвітленні найновіщих медичних дослідів іншим разом...

Голоси Читачів

До проблеми українського націоналізму й демократизму

У статті „Український націоналізм — ідея та люди" („Свобода" з 19-20 липня ц. р., чч. 165-166) проф. М. Чубатий підтягає під націоналізм навіть український патріотизм. Правда, на західньо-українських землях після українських визвольних змагань у 1914-21 рр. до початків німецько-совєтської війни була „мода" на націоналізм; націоналістами називалися не тільки члени підпольної протипольської організації Українських Націоналістів та їхні симпатики, що гуртувалися при редагованих ідеологом українського націоналізму дром Д. Донцовим „Віснику" та поетом Б. Кравцевим „Голосі" й „Напередодні", але також члени залегалізованої в польській владі партії Д. Палієва — Фронту Національної Єдности — з ідеологом — філософом дром Мик. Іванейком — Шлемкевичем та католицької організації молоді „Орли". Проте, як гляділи члени ОУН — політвязні польських тюрем навіть на своїх симпатиків, наведу вияснення одного з тих з науковими аспіраціями, що перед 10 роками напередодні розриву у проводі ОУН заявив авторові цих рядків, що вважає його за „націоналіста в ширшому розумінні", а себе назвав „націоналістом у вужчому розумінні". Я прийняв з іронічною усмішкою таке вияснення „вужчого націоналіста", розуміючи його суть: „вужчі націоналісти" мають проводити, „ширші" мають їх слухати й підпирати їх акцію. Очевидно, молодший від автора цих рядків „вужчий націоналіст" мав за собою стаж польської в'язниці, але не здавав собі справи з труднощів визволення України зпід чужої окупації та українського державного будівництва.

Оце непорозуміння труднощів українських визвольних змагань є спільною рисою і для соціялістів, що проводили в „Українському Національному Союзі", в 1918 році і для націоналістів, що-як слушно підкреслює проф. Чубатий — появилися як редакція на безуспішне українське державне будівництво соціялістами. Тепер серед української молоді, як це видно зі статті „Українська демократична молодь організується" („Свобода" з 18. липня 1950, ч. 164), починає здобувати симпатії у противагу націоналізмові демократизм. Демократична молодь стала на становищі піддержки Української Національної Ради, в якій — який парадокс — сама націоналістична меншина домагається перевибору її членів та членів Виконного Органу на засадах народоправства, що є підставою демократизму. З того виходить ясно, що в нас назву „демократія" можуть уживати тільки низи, коли ж знайдуться демократи у проводі, то вони тримаються засади незмінного провідництва. Бо саме гін до провідництва, не оглядаючись на спроможності бути здібним до цього відповідального перед українським громадянством і перед історією становища, є теж спільною рисою всіх українських партійних провідників.

Слушно підкреслює проф. Чубатий, що в нас нема тепер таких авторитетів, якими були від початку нашого століття до 29 квітня 1918 проф. Михайло Грушевський та від першої світової війни аж до своєї смерти митр. Андрей Шептицький. Саме їх авторитет зріс тому, що вони при невідповідних потягненнях одиниць української громади мали цивільну відвагу нап'ятнувати безвідповідальність. Коли ж тепер не мають такого авторитету намічені своїми однодумцями кандидати на майбутніх провідників української держави, чи то з боку „демократів" чи гетьманців, чи окремих груп націоналістів, то ніколи на скитальщині не можуть вони для себе цього авторитету набутяд. В часі майбутнього українського державного будівництва виявиться чи спроможна буде скитальщина, чи ґеній непереможного українського народу, що терпить тепер знущання окупантів, не зродить майбутнього голову української держави. Помітний розгін до самоврядного життя по більших осередках Придніпрянщини літом 1941 з ініціятивними людьми у проводі може нам піддавати надію, що на місця замучених ворогом виростуть нові носії української державности. А нам на скитальщині слід тільки доводити чужим урядам потребу помочі у визволенні України, що як самостійна держава буде запорукою світового миру, та виказувати їм кривди, заподіяні українському народові. Ця акція повинна в першу чергу бути завданням Української Національної Ради, яка багато зробила б, якщоб виконала тільки те, що в часах першої світової війни зробив чотиричленний „Союз Визволення України".

Никон Немирон

ВІСТІ з Н.Т.Ш.

ВИКЛАДИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В БРУКЛИН-КАЛЕДЖІ

Завдяки інтервенції Президії Американського Відділу Наукового Товариства ім. Шевченка з початком нового академічного року будуть уруxомлені виклади української мови в нюйоркськім каледжі на Бруклині, в Бруклин-Каледжі.

Перший курс викладів української мови розпічнеться 19. жовтня 1950. та буде відбуватися кожного четверга від год. 8 — 9,50 вечером. На цей курс викладів української мови можуть вписуватися звичайні слухачі каледжу, як теж надзвичайні з-поза каледжу.

Виклади української мови доручив декан Відділу Модерних Мов проф. Пантелеймонові Ковалеву, відомому східньо-українському дослідникові слов'янського мовознавства. Проф. Ковалів є дійсним членом НТШ та до останніх часів перед виїздом до Америки був професором Українського Вільного Університету і ректором Української Православної Богословської Академії в Мюнхені.

Оплата за один восьми-тижневий курс виносить $10. Зареєструватися можна особисто або письменно на адресу: Brooklyn College, Bedford Ave & Ave H — Brooklyn 10, N. Y.

Розвій та поширення украйнознавчих студій в Бруклин-Каледжі залежить тепер виключно від українсько-американської молоді, чи вона масово використає прихильність Управи каледжу для української культури та впишеться масово на перший курс викладів української мови, за яким підуть згодом дальші курси.

Друга фаза комунізму

(Докінчення зі сторони 2-ої)

СССР таки стався. Тільки ж трудящі цієї країни, просто кажучи, з'їли дулю від цього переходу.

Які ж саме групи населення СССР ущасливлені переступити поріг до „раю"? Тут комуністична агентура мовчить. Цього вона не береться пояснювати несвідомим масам. А годилося б саме це питання досліджати з такою мікроскопічною докладністю, як свого часу Маркс дослідив, звідки беруться прибутки на капітал. То правда, що підсоветський робітник і підсоветський колхозник працює за спроможністю, бо як же можна зробити те, на що ти не спроможний. Але одержують за потребою зовсім не вони. Одержують без обмежень за своєю потребою насамперед члени політбюра, потім народні комісари, що не посоромились називати себе міністрами, відкинувши навіть додаток народні, яким колись, коли це було потрібне для демагогії, так пишались. Як же здійснюється славнозвісна формула „за потребою"? Як відомо, комуністичні рабовласники не одержують платні, але мають у державному банку кожен на своє ім'я рахунок, звідки й гребуть, скільки потребують. Комуністичні сатрапи на місцях, тобто всілякі директори великих виробень та совхозів, хоч і одержують певну платню, але також одніею ногою вже вступили в другу фазу, а саме: вони також мають у державному банку рахунки, що звуться „директорський фонд".

Автор цих рядків випадково був утаємничений від одного директора совхозу, куди витрачав він свій директорський фонд. Для замазування очей робітникам він якось улаштував коштом директорського фонду весілля однієї молодої, але негарної на вроду дівчини - робітниці совхозу з одним із робітників. Купив їм ліжко, меблі, нате, мовляв, раби, та знайте щедрість вашого рабовласника. Тим часом левину частку директорського фонду цей „директор" витрачав просто на розпусту. Ставимо в лапки слово директор, бо цей комуніст ледви письменний; фактично праця совхозу всім тягарем своїм лежала на плечах агронома, отже директор - комуніст лишається цілковитим паразитом на тілі трудящих. Це також характеристична й неодмінна прикмета большевицького соціялізму: кожне підприємство має подвоєну адміністрацію директора комуніста, що виконує ролю партійного наглядача й ролю представника енкаведе на підприємстві, і позапартійного заступника директора, фахівця, що керує виробничим процесом підприємства. Таким чином комуністи-директори становлять собою касту паразитів, виконуючи фактично функцію поганичів над рабами. Отак комуністичні рабовласники використали формулу „друга фаза комунізму". Ця формула стала виправданням необмеженого визиску трудящих на користь комуністів. Виявляється, що вона без порівняння зручніша від приватної власности на капітал. Намагання власника капіталу визискувати робітників розбиваються об спротив професійних організацій, а часом і державного арбітражу. Комуністичні рабовласники в своїх апетитах нічим не обмежені. Страйки чи саму думку про них вони карають смертю. Коли б робітник насмілився вимагати обмеження їх витрат, цим він фактично став би проти „другої фази". а це так само карається смертю. Отже куля в потилицю — це найвищий арбітраж між комуністичними рабовласниками й робітниками в країні большевицького соціялізму.

Свого часу, коли комуністам треба було заманити робітників і селян у капкани своєї диктатури, коли треба було нацькувати їх проти приватної власности, вони набивали голови мас марксівськими догмами про економічну та ще жорстокішу позаекономічну експлуатацію. Сами ж, дорвавшись до влади над масами, під плащиком „другої фази" запроваджують нечувану в світі позаекономічну експлуатацію народу. Всі попередні революції, галасували комуністи, були лише заміною одних визискувачів іншими, наша ж пролетарська революція відмінна тим, що знищує всіх визискувачів. Тут вони мають рацію, коли б додали: крім комуністів, що стали найжорстокішими визискувачами.

А. Охл.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Нотатки з совєтської преси)

10-ЛІТТЯ „ВИЗВОЛЕННЯ" ІЗМАЇЛЬЩИНИ

28 червня минуло 10 років від того дня, як большевики при допомозі гітлерівської влади вимогли на хисткому уряді Румунії відступлення частини території, яку в частині приєднано до складу УССР під назвою Ізмаїльської области. Совєтська влада, найперше намагаючись здобути прихильність біднішого населення, розділила великі земельні посілості поміж 40 тис. безземельних селян, але внедовзі потім відібрала ту землю і перетворила в колгоспи. На сьогоднішній день Ізмаїльщина, як пишуть совєтські газети, це область суцільної колективізації. В області створено 31 МТС. В роковини цього „знаменитого визволення" совєтська адміністрація розпорядилася провести в області масові віча і посилити темпа „соціялістичних змагань".

„ЗБАГАТИЛИСЯ"

В селі Юрівці, Білогірського району, поставлено пам'ятник Леніну. Большевицька пропаганда впевняє, що це так „колгоспники шанують пам'ять основоположника большевицької партії".

(У. Думка).

НЕ ПРОСІТЬ ДОПОМОГИ ВІД АМЕРИКАНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ!

Филаделфія. ЗУАДК повідомляє:

Щораз частіше ЗУАДКомітет дістає запити від різних американських установ і організацій про окремі особи, які зголошуються туди за допомогою. Таке саме ділялося на терені самої Филаделфії, де дійшло було до того, що одного дня прийшли до централі нашого Комітету представники 8-ми американських допомогових і добродійних організацій, щоби вияснити, чому новоприбулі іміґранти звертаються до них за грошевою поміччю. Після основної конференції з ними та певних заходів на українському терені це явище на терені Филаделфії минулося, зате воно існує у дуже загрозливих розмірах головно в Ню Йорку, а далі в Рочестері, Н. И., і інших містах.

Звертаємо увагу, що за американськими законами, зокрема за іміґраційним законом для ДП, ті нові іміґранти, які стукають за матеріяльною поміччю до американських допомогових і добродійних установ, стають „громадським тягарем" і наражуються на грубі неприємності, включно з депортацією. Вони стягають також небезпеку поважних неприємностей для їхніх спонзорів, формально відповідальних за них перед законом. Американські установи й організації суспільної опіки існують в основі тільки для американських громадян, а коли вони помагають не-американцям, то роблять це в дорозі вийнятків. Здебільша всі ті установи, головно державні і міські, наводять у своїх звідомленнях до державних чинників про поміч новим іміґрантам із наведенням прізвищ і таким чином воно доходить до відома іміґраційних властей.

Тому перестерігаємо перед такою поведінкою, недопускальною в американських відносинах і тутешніх поняттях. Крім цього, вона поважно шкодить переселенчій акції, насторожуючи всіх противників існуючого нового іміґраційного закону, які можуть поважно утрудняти його переведення у практиці.

ЗУАДК
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc.
P. O. Box 1661, Philadelphia, 5, Pa.

ПРИЙОМ У ВИЩІ УЧБОВІ ЗАКЛАДИ

20 червня вищі учбові заклади розпочали приймати нових студентів. У зв'язку з тим виявляється, що в СССР нараховується всіх 864 вищих учбових закладів. Високі школи — стаціонарні, заочні і вечірні — в цьому році прийняли 335 тис. нових студентів.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ЛОРЕЙН, ОГАЙО.

Молодь при роботі.

В днях 7—9 липня лорейнські пластуни відбули тут стрічу зі своїми побратимами, з Клівленду. В поблизькому ліску виріс регулярний пластовий табор, з шатрами для хлопців і дівчат, прапорами й порядком зайнять. Тільки обильні дари Божі в „козацькій айсбаксії" (глибокій, вузькій ямі) нагадували, що це вже не дійсний табор в Альпах.

Вершком трьохденного таборування була Святойванська пластова ватра, в суботу 8. липня. То був направду незабутній вечір: незабутній бамбовою сценерією при ватрі, духом любови й наближення молоді, фільмом святойванських вірувань і споминів з таборування в „далекій, а близькій нам коханій Вітчині". Пробуй уявити сцену: під мурмурандо пластової братії, що розсілася півколом при ватрі, клякає пластун (Р. Левицький) і рецитує вірш свого ж пластового друга (Яреми Купчинського):

Чужа моя Україно далека,
Чи ж можу колись я забути Тебе?
Чи Північ, чи Півдня шаліюча спека —
Твій образ усюди зі мною іде.

У мріях, у снах, в молодечих поривах —
Ти всюди панусш, Ти всюди одна,
На горе і щастя невидимих крилах
Я лину до Тебе, мов летом орла.

Чудова моя Україна єдина,
Прости, о прости, що лишив я Тебе!
Не кидай прокляття на блудного сина,
Не знав я що сонце без Тебе мертве.

Я вернусь, я вернусь, Розп'ята Красуне,
Поглянуть ще раз на руїни села,
Почути степу розколихані струни,
І навіть віддати за Тебе життя"...

А потім вірошовий фільм таборування встарім краю, доповідь клівлендського пластуна про старо-українські вірування в ніч Івана Купала — і весела ватра, зі співами, жартами і скечами, в яких популярний „Куба" Купчинський доказав, що він не даром носить своє родинне назвище (його батько відомий письменник Роман Купчинський).

В суботу 22 липня дружина волейболу (відбиванки) при читальні „Просвіта" їздила до Клівленду на змагання з тамошніми одноліменниками (на адресах обох суперників пишеться назва: „Укрейніенс" — з адресою своєї місцевости). Клівлендські господарі розпоряджають кращим змагунським матеріялом, проте лорейнці виявилися завзятішими борцями й перемогли 2:1. Серед переможців вибирався згаданий уже з пластової „бочки" „Куба" Купчинський „атомовими бомбами", а старий вовк Гавур такими ж сервами й тактикою.

В неділю 23 липня в поблизькому гайку, з повним успіхом відбувся пікнік української - католицької церковної парафії.

Не зважаючи на гарячий літній час, в галі згаданої церкви (де міститься й читальня „Просвіти") йдуть нормальні проби хору, під орудою відомого дириґента й композитора проф. Я. Барнича. В той же час аматори драмгуртка, під режисурою п. Барничевої, „ріпоть" над студією драми „Невольник".

Громадянин.

ДІТРОЙТ, МІШ.

Український вечір музики на Бел Айл.

Що року в літнім сезоні відбуваються стараннями міста Дітройту вільні вечірні концерти в парку на острові Бел. Попередніми роками ці концерти давала Дітройська Симфонія. Минулого й цього літа ці концерти на Бел Айл дає Концертова Духова Оркестра під дириґентурою Ленарда Смита.

За ініціятивою п. М. Шустакевича, директора українських радієвих авдицій, оркестра уплянувала дати цього літа вечір української музики. Такий вечір відбудеться в неділю 6. серпня в год. 8. вечір. Для української музики присвячена перша часть концерту а на програму зложаться „Марш Соколів" Ярославенка, „Мазепа" Ліста, селекції (у формі увертюри) з опери „Запорожець за Дунаєм" Артемовського, спеціяльно аранжовані для цього концерту Володимиром Л. Шустакевичем (Волтер Шустер) а на четверту точку цієї програми зложаться сольоспіви українського оперного співака Ігора Зайферта — „Серенада" (Ой місяцю-місяченьку) Лисенка і „Дивлюсь я на небо" Степового. Українська концертова часть закінчиться „Арканом" композитора П. Печеніги-Углицького. Музику на оркестру до останніх трьох точок опрацьовує п. Богдан Пюрко.

Це перший раз в історії Дітройту американська концертова оркестра гратиме українські музичні твори і для того заповідається масова участь українського громадянства в вечорі української музики.

Г-н

Український Пласт в Едмонтоні

ЕДМОНТОН (П.Б.) — Влітку 1948 р. приїхали до Едмонтону перші 4 пластуни, які дали почин до оснування першого пластового гуртка. Згодом прибувало щораз більше пластового братства так, що вже в жовтні того ж року зорганізувалася едмонтонська пластова станиця під проводом скавтм. Ів. Пшоняка. Традиційна Листопадова Ватра закінчила цю першу стадію розвитку та рівночасно впровадила пластунство у щоденне пластування.

Прибувало щораз то більше пластунів, творилися гуртки юначок, юнаків, старшого пластунства та сеніорів. Ще того самого року загостив до Едмонтону пластовий св. Миколай, який роздавав подарунки у Народньому Домі. За працею в гуртках минув час зими. Завдяки прихильності і зрозумінні тодішнього ігумена ОО. Василіян Впр. о. В. Каменецького пластуни одержали кімнату під церквою, яка під вмілими руками пластунок замінилася в привітну пластову домівку. В часі Плащаниці у 1949 році стрункились пластуни коло Господнього Гробу. У травні відсвятковано свято патрона пластунів, св. Юрія, та влаштовано весняну ватру на лісовій поляні північного Едмонтону. Там склали свою пластову присягу 3 пластуни і 3 пластунки. На Ватру прибуло теж старше громадянство. Підчас літніх ферій відбули пластунки 4-денну прогульку та забавлялися гарно і пластуни і запрошені гості.

Праця йде головно у внутрішньому напрямку, що є головною прикметою пластової праці, щоб скріпитися внутрішньо, та вщепити в душу кожної молодої одиниці 3 головні обов'язки українського пластуна: вірність Богові й Україні, повсякчасну готовість помагати ближньому та додержуватися правил Пластового Закону. Листопадова Ватра і Андріївський Вечір були улаштовані тільки для пластунів і закінчили працю у 1949 році.

В лютому 1550 р. святкували наші пластуни т. зв. Пластовий тиждень на світлий спомин про основника світового скавтінгу - Пласту Бейдена Повела. Тиждень розпочався спільним Богослуженням та святочним наказом. Впродовж тижня відбувся ряд святочних рефератів і сходин. На закінчення влаштовано прилюдний виступ з ідеологічним рефератом ст. пл. Петрова та точками поодиноких пластунів (ок), хором і пластовою оркестрою. Пластова оркестра, основана в січні ц. р., здобула собі признання і втішається великою популярністю серед усього тутешнього громадянства.

Від березня ц. р. Пластову Станицю очолює пл. сен. Роман Голод. Зорганізовано осередок праці пластунів-сеніорів під проводом пл. сен. Івануслва. Станиця помітно розрослась. Існують: Кіш пластунів під проводом ст. пл. Мир. Стефанова, Кіш пластунок на чолі з пл. сен. Дарією Нагніт і згаданий уже осередок сеніорату. В Коші пластунок гарно працює й розвивається гніздо новачок, завдяки повній любови і посвяти праці „сестричок" гніздової пл. юн. Надії Татчин і пл. юн. Ольги Микитів. В стадії організації гніздо новаків. — Пластуни знову, як і минулого року, брали участь у церковних святкуваннях. — Внутрішньо відсвятковано день моря, день Матері та свято св. Юрія. Пластуни-юначки самостійно зорганізували і провадили двотижневий табір для пластунок у Сіба Віч, недалеко Едмонтону.

Недавно відбулося традиційне пластове Свято Весни. Почалося воно дводенним табором на узгірях Південного Едмонтону 22 липня ц. р. В неділю рано, в год. 8-ій відправив Впр. о. ігумен С. Шевчук ЧСВВ полеву Сл. Божу для пластунів і батьків на лісовій поляні, перед іконою св. Юрія, що була прибрана вишиваним рушником. В чотирокутнику стояли ряди пластунів (ок), середину зайняли „жовтенькі хусточки" — пластові новачки в числі 14, у віці від 4 до 10 років. Прегарна, довго очікувана і вимолена погода сприяла пластунам. По Богослуженні відбулося посвячення прапору. Промовив о. С. Шевчук і вказав пластовій молоді на правильне розуміння пластових законів. Від хресних батьків прапору промовляв др. М. Росляк, бажаючи пластунам якнайскорше осягнути: силу, красу, обережність і бистроту, щоб служити Україні всюди, де доля нас не загнала б. По посвяченні станичний заприсягнув трьох хорунжих, що зі зворушенням прийняли прапор. Потім виступили до пластової присяги 5 пластунів (ок). Під звуки національного гимну піднявся блакитно-жовтий прапор вгору та залопотів під леготом вітру. Ще відзначено пластунок за їхні пластові заслуги і пластовий гимн закінчив ранішню частину свята. Підчас дня вели пластуни свої пластові зайняття і теренові гри, гостили гостей своїм зваренням у казанах обідом і чаєм, що міг теж називатися кавою. Шатра табору були предметом оглядин і цікавости гостей, що дедалі численніше прибували до табору, що мав прегарне ім'я „Гомін з України" Надходить вечір. Впродовж кількох минут зникли шатра табору. Почалася ватра, яку окружила густа лава громадян. Прибули знані й випробувані приятелі Пласту і багато інших, які від тепер також стали приятелями. Під звуки гимну закарпатських пластунів сплив прапор у руки хорунжих. Підчас ватри промовив станичний пл. сен. Р. Голод, взиваючи пластунів готуватись до щоденної праці, до великого зриву, до здобування майбутнього для України. Потім дрібні рученята новачок кинули у горіючу ватру вінець на честь тих пластунів, що вірність пластовим ідеалам засвідчили кров'ю, пролитою за волю України.

На закінчення відбулася весела частина ватри і дужий дружній сміх котився узгір'ями, аж дерева тряслися. Усім незвичайно подобалися пластові дотепи. Школа „з пильними учнями", казка про люпов пастуха до царівни, танок циганок, музикальний виступ марсіянина і змоторизована корова, що давала спорошковане молоко, танок новачок-русалок та „козачок" найменших чотирьох виклинкували бурю оплесків. Пластове „на-добраніч" для якого сплелися навколо ватри руки пластунів і гостей пригадали присутнім, що свято скінчилося. Погасла ватра, роз'їхалися авта гостей, подібротіли змучені ноженята новачок, відійшли юнацькою ходою пластуни. Остався тільки місяць, що ще довго чув гомін з України.

ЛИСТИ З АМЕРИКИ

II. Війна в Кореї

Зараз ми стільки говоримо й думаємо про війну в Кореї, що очевидно і в своїх листах постійно зачіпаємо цю тему. Наша фльота, наші літаки, наші вояки—всі захищають Південну Корею проти комуністичних агресорів з Півночі. Американські вояки ще раз б'ються на далекій чужині. Звичайно, що про всі ці речі ми пишемо друзям закордоном і дуже важливо, щоб ми правдиво висвітлювали справу.

Військові події в Кореї є часткою постійної боротьби за свободу і мир в усьому світі і треба, щоб наші друзі в Европі та будь-де інді так це зрозуміли. Адже було би великою кривдою, якби люди в інших країнах думали, що корейські події є якоюсь військовою авантурою Злучених Держав, або, що лише Америка зацікавлена цією справою. Наші люди, пишучи листи закордон, можуть дуже багато допомогти у правдивому освітленні корейських подій.

***

Ми думаємо, що говорячи про корейську ситуацію, завжди важливо підкреслити слідуюче:

1. Комуністична Північна Корея без попередження заатакувала Південно-Корейську Републику — вільний незалежний уряд якої був обраний за допомогою і підтримкою Об'єднаних Держав.

2. Об'єднані Держави засудили цю агресію і закликали північно-корейських комуністів припинити вогонь. Коли комуністи цього наказу не послухались, то Об'єднані Держави звернулися до своїх членів з проханням примусити агресорів повернутися назад за лінію своїх кордонів.

3. Злучені Держави, окупаційні війська яких були вже в Японії, були першими, що відгукнулися на заклик Об'єднаних Держав і, звичайно, на їх долю упала найбільша участь у збройній боротьбі. Але Америка не є одна. Інші члени Об'єднаних Держав дають сильну моральну підтримку і запропонували військову допомогу.

4. Американські громадяни підтримують президента в його рішенні послати до Кореї збройні сили. Вони вважають, що ця акція є необхідна щоб підтримувати і розбудовувати міжнародний закон, від якого залежить мир.

***

Ці чотири точки вияснюють значення подій на Далекому Сході. Адже для Злучених Держав було би неможливо з військового боку взяти лише на себе завдання боротися з комуністичною агресією, де б вона не з'явилась. Більше того, якби вони це робили, то скоро би зіпсували взаємини з тими країнами, які хоч і не симпатизують комунізмові, але бояться загрози війни. Тільки співпрацюючи з іншими вільними країнами, діючи через Об'єднані Держави, Америка може належно застосовувати свою велику силу.

І в корейських подіях наша участь ясна, наші цілі не викликають запитань або закидів. Нація несе урочисту і велику місію миру. Напишімо про це в наших листах, що йдуть закордон. Нехай наші листи приносять надію і розуміння людям усього світу.

Це є стаття із серії щотижневих статтів, поширюваних тепер Загальною Радою Американської Єдности з метою допомогти американським громадянам ширити правду про Америку по всьому світу. Якщо у Вас є якісь питання або побажання щодо того, як зробити листи закордон ще ефективнішою зброєю у поході за правду — то напишіть листа до редактора, або до Загальної Ради: Common Council, 20 West 40 St., New York 18, N. Y.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. — Відділ 64 повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в суботу, 6. серпня, в годині 7:30 вечером на 100 Маркет вул. Прийдіть і заплатіть свої вкладки. — І. Бурней, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Управа 301 відділу, Тов. ім. Д. Вітовського цим повідомляє всіх своїх членів, що слідуючі місячні збори відбудуться в неділю, 6. серпня, в салі св. Володимира при 2250 W. Cortez St., о год. 11:30. З огляду на це, на порядку денному знаходяться дуже важливі питання до обговорення — просимо всіх прибути на ці збори. Одночасно просимо всіх тих членів, що залягають з оплатою членських вкладок, до цього часу вирівняти свої залеглості, щоб уникнути суспендування. Вкінці просимо всіх тих членів, що змінили свої місце замешкання або ще взагалі не подали нам адрес — подати якнайскорше свої адреси на руки фінансового секретаря відділу п. П. Савчина, 2712 Ruterford St. — В. Іващук, голова; В. Андрієвський, секр.

ВІЛКС-БАРЕ, ПА. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 228, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 6. серпня, в залі парохіяльній зараз по Службі Божій. Присутність всіх членів конечна. — Уряд Брат.

ПОШУКУВАННЯ

Пошукую сестру Катарину з дому Гриців по першім мужу Панащук по другім Шевчишин з села Завода, пов. Товмач. Має перебувати в Ню Йорку. Мала трое дітей, Івана, Марію і Ромка. Хто би про неї знав або вона сама голоситься на адресу: Vladimir Hryschuk, Preakness Ave. c/o Boonstra Lane, Preakness, N. J.

ЕВГЕН НАВОЛОТНИЙ просить Д-Р ДМИТРИШИНА ДМИТРА подати мені свою точну адресу.

Пошукую вуйка Івана Шкромиду із села Грушки, пов. Товмач, який виїхав до Америки перед другою світовою війною і замешкав в Ню Йорку. Хто знав би про нього, або його самого прошу зголоситися на адресу: Tymczuk Mykola, c/o Rowenko, 94 Harrison Pl., Brooklyn 6, N. Y.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА—ЦЕ СИЛА

Оцим ділимося з громадянством сумною вісткою, що

Д-Р ЮРІЙ ЧАЙКІВСЬКИЙ

вет.-лікар, довголітній член й голова обєднання студентів вет.-медицини „Ватра" у Львові, помер внаслідок по операційних комплікацій у східній частині Берліна 6. липня 1950 в 42 р. життя, осиротивши дружину й четверо малолітних дітей.

Заупокійна Панахида буде відслужена в неділю 6. серпня б. р., о годині 12:30 в катедральному храмі Непорочного Зачаття у Филаделфії.

На це сумне богослуження запрошує укр. Громадянство

Обєднання Вет-лікарів в Америці.

Делеґатура: Филаделфія.

ТАРЗАН, ч. 239т. Інший спостерігач.

За хвилину після прибуття на побережжя Тарзан найшов Ранді.

Не найшовши стрільби, він знав, що то хтось інший вистрілив і тому кинувся на слід Скондера.

Коли він приблизився на віддаль, що міг бачити Луї і Діяну, йдучи утоптаним слідом оленя, він дістався до дерева.

Одначе з гущі ще інша пара очей відкрила обох людей і могутня звірина посувалася вперед.